

1974

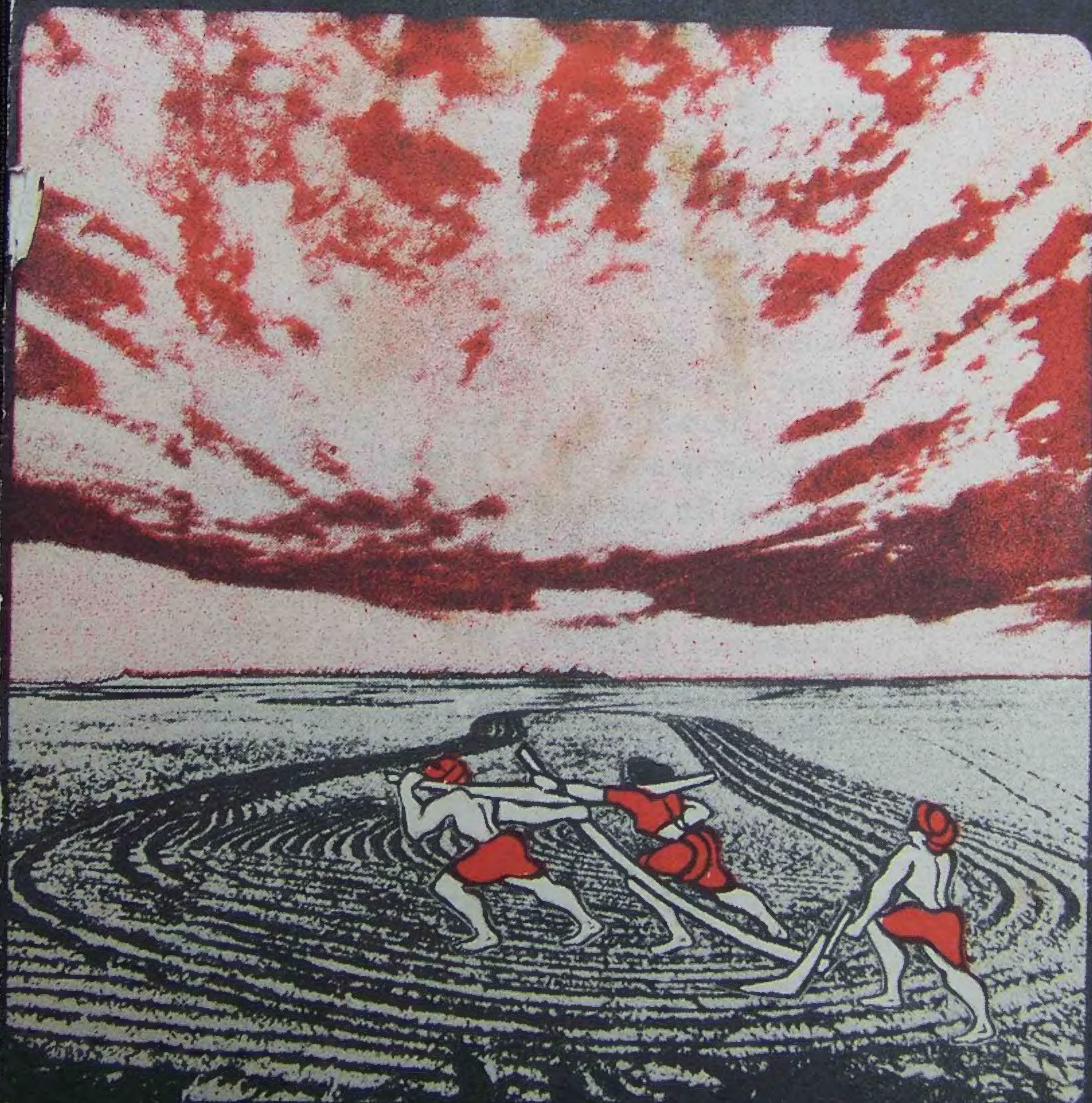
అనుపమ చిత్రం

183

భూమికాండం

ప్రజల చిత్రం

విజయవాడ

విజయవాడ-నర్మదుర్గం ఆలయం

పాటలు

రచన : శ్రీశ్రీ సాడినవారు : అనుపమా విల్సన్

భూమికోసం, భుక్తికోసం - సాగే రైతుల పోరాటం
అనంత జీవిత సంగ్రామం - రాజులు మారి, రోజులు మారి,
పొందచేసే పద్ధతి మారి - మారని దొకచేరా - అది
దున్నే రైతుల బ్రతుకేరా - నంపద పెంచే తీరులు మారి
సంవకాలలో రీతులు మారి - మారని దొకచేరా - అది
పేదల ఆకలిమంచేరా - తూరుపు దిక్కున వీచే గాలి
పడమటి కడలిని పిలిచే గాలి - తూరుపు పడమర లేకంచేసే
తుపానులా చెలరేగేదాకా - భూమికోసం, భుక్తికోసం
సాగే రైతుల పోరాటం - అనంత జీవిత సంగ్రామం
అంతం కాదిది ఆరంభం !!

2. రచన : శ్రీశ్రీ సాడినవారు : కీ||శే|| ఘంటసాల

ఎవరో వస్తారని, ఏదో చెస్తారని
ఎదురుచూసి - మోసపోకుమా
నిజం మరచి నిదురపోకుమా ||
బదులేలేని పల్లెటూళ్ళలో - చదువేరాని పిల్లలకు
చవుడురాలే చదువుల బడిలో - జీతార్థాని పంతుళ్ళకూ -
ఎవరో తోడువస్తారనీ - ఏదో మేలు చేస్తారనీ
ఎదురుచూసి మోసపోకుమా. ||ఎవరో వస్తారని||
చాలీచాలని పూరిగుడిసెలో - కాలేకడుపుల పేదలకూ
మందులు లేని అసుపత్రిలో - పడిగాపులు పడు రోగులకు
ఎవరో తోడువస్తారనీ - ఏదో మేలు చేస్తారనీ
ఎదురుచూసి మోసపోకుమా. ||ఎవరో వస్తారని||
తరతరాలుగా మూఢాచారపు - వలలో చిక్కిన వనితలకూ
అజ్ఞానానికి, అన్యాయానికి - బలియైపోయే పడతులకూ
ఎవరో తోడువస్తారనీ - ఏదో మేలు చేస్తారని ||
ఎదురుచూసి మోసపోకుమా. ||ఎవరో వస్తారని||
కూలిదబ్బుతో లాటరీటికెట్ - కొనే దురాశజీవులకూ
దురలవాటతో బాధ్యత మరచి - చెడే నిరాశజీవులకూ
ఎవరో తోడువస్తారనీ - ఏదో మేలు చేస్తారనీ
ఎదురుచూసి మోసపోకుమా. ||ఎవరో వస్తారని||
సేద్యంలేని బీడునేలలో - పనులేలేని ప్రాణులకూ
పగలూ రేయీ శ్రమపడుతున్నా - ఫలితం దక్కని దీనులకూ
ఎవరో తోడువస్తారని - ఏదో మేలు చేస్తారని
ఎదురుచూసి మోసపోకుమా. ||ఎవరో వస్తారని||

3. రచన : సుంకర పాడినవారు : సుశీల,

యస్.పి. బాలసుబ్రహ్మణ్యం

అతను : ఓ : వన్నెచిన్నెం కన్నెవాగా
కొండకోవలు దాటివచ్చావా ||

ఓ : కన్నెవాగా - కొండకోవలు దాటివచ్చావా||
వాన కరువై సాగులేక - పాడువారిని భూమికడిపి
కష్టజీవిని కనికరిస్తావో - ఓ : కన్నెవాగా.....
కడలిలోనే కలసిపోతావో - ఓ : కన్నెవాగా.....||

ఆమె : ఓ : కపటమెరుగని కష్టజీవీ-కడలిలోనే కలసిపోవోయీ
ఓ కష్టజీవీ - కడలిలోనే కలసిపోవోయీ||
నురగలేసే నాడు ఉరవడి - నడకవడుపే తెలుసుకుంటే
మన్ను బంగారు చేసిపెడతానోయ్
ఓ : చిన్నరైతా : వెన్నుగాచుకు తిరుగుతుంటానోయ్||
||ఓ : చిన్నరైతా||

అతను : ఓ : పచ్చపచ్చని పంటచేనా
పండి బంగారు తలనువంచావా :
పెరుగాలితో ఆడుకొంటూ-పాటలేవో పాడుకొంటూ
తుళ్ళితుళ్ళి పలుకరిస్తావో - ఓ : పంటచేనా
కళ్ళలోనే కథలు చెబుతావో

ఆమె : ఓ : వేడిగుండెల రైతురాజా
కన్నుగోరిన వెన్నువదిలానోయ్-నాటువేసిన నాటినుండి
నన్ను కన్నుల దాచుకొంటివీ -
అనుభవించే అదనువచ్చిందోయ్-ఓ : రైతురాజా....
నన్ను నీదరి చేర్చుకోవోయి. ||ఓ : రైతురాజా||

4. రచన : ఆరుద్ర పాడినవారు : జానకి

గురుతుందా మావా, గురుతుందా మావా :
గురుతుందా : జరిగిపోయిన రగడ
రగడ .... రగడ .... జరిగిపోయిన రగడ. ||గురుతుందామావా||
గురుతులన్ని గుండెలో గుచ్చుకున్నవా మావా
మావా....మావా....పోకిరి మావా. ||గురుతుందా మావా||
ఏదేదో యిస్తానని - ఏదేదో .... ఏదేదో .... ఏదేదో యిస్తానని
ఇంటికి రమ్మన్నావు - గడ్డివాములోకి గదిగది నన్నీడ్చావు -
కొత్తగడ్డి దురదలకు - మావ-గోక్కుంటూ గడిపావు||
||గురుతుందా మావా||

పుల్లరేరబోతుంటే పుల్లరి తెమ్మన్నావు - మావా

నన్నేమో - బిచ్చపట్టి నన్నేమో దుబ్బులో లాగావు
 బావురు పిండువగానే బ్యాగు బ్యాగు మన్నావు.   "గురుతుందా"
 పడుసోడు నావోణ్ణి పనిమీద తరిమావు
 గుడిశెలోన దూరావు ఏయ్ : ఏయ్ : ఏయ్ : హా హా హా ....
 గుడిశెలోన దూరావు గడుసుతనం చూసావు
 తరిక కిటుమంటే - పడుసో దొచ్చాడని
 కోక ముసుగేసుకొని తోకజాడించావు.   "గురుతుందా మావా"

5. రచన : శ్రీకాంత్ పాడినవారు: జయదేవ్ బృందం

వారిలు వారిలు వారిలో .... యా:....
 వారిలమ్మా .... వారిలో .... యా: ....
 ఓ : వారిలమ్మా వారిలో"
 అహ : మల్లెలమ్మా మల్లెలో : మల్లెలమ్మ బొండు మల్లెలో"
 అంబా సత్తెం సూడందో - మల్లెలమ్మా మల్లెలో
 దురగాంబ సత్తెం సూడందో -   "   "
 జగదాంబ సత్తెం సూడందో -   "   "
 దురగాంబ సత్తెం సూడందో -   "   "
 జగదాంబ సత్తెం సూడందో -   "   "
 ఆ: .... కసినింకోళ్ళోరికి - కానంత వసుపు
 ఆ: .... బొండుమలోరికి - బందారు వసుపు
 పండుం వసుపు బందారు నీవు పడుగురికి పూయవమ్మో -
 అంబా జగదాంబా దురగాంబా - జగదాంబా దురగాంబా"
 కారంపూడి కొండలోనా - మల్లెలమ్మా మల్లెలు
 నాయకురారి కనుచు వక్కనా -
 నాగులేటి వాగులోన - పుట్టెడు నల్లలు తెందావే
 మంత్రాలమ్మగ వెలికావే - మంత్రాలమ్మో మారెమ్మో"
 ఆ: .... అమ్మా ....
 గుడిలోనో - యా: .... బడిలోనో .... యా: ....
 గొడ కొట్టంలోనో .... యా: ....
 ఏడ దాగున్నాడో నరుడో .... ఓ ....
 నీ రూపురేఖలన్నీ - నీపించవమ్మ నరుడికి
 కాకేళ నెమిలేళ గమందువేళ కాటాల దెబ్బలకు కాలమే చెలేన
 వాతవాతాన కత్తికోతాన - జింభినీ కోళ్ళనూ గావు వేపేమే"
 ఆ: అంబా సత్తెం సూడందో మల్లెలమ్మా మల్లెలో
 జగదాంబ సత్తెం సూడందో   "   "

6. రచన : రిమ్జిమ్

పాడినవారు : సుశీల,

[జముకుల కథ]

వల్లం అండ్ పార్టీ

చిన్నారి చిలకమ్మ - చెల్లెలు చంద్రమ్మ
రాకాసిగుండెలో - గునపము చంద్రమ్మ
చంద్రమ్మ కథమీకు - చెబుతాను వినరమ్మ చెవులారవినరమ్మ॥
కొండాకు అవతాల - కారడవి ఉన్నది
కొండాకు ఇవతాల - ఏరొకటి ఉన్నది
ఆ యేరు పక్కాన - ఒక పల్లె ఉన్నది
ఆ పల్లెలోవుంది - అందాల చంద్రమ్మ॥
అందాల చంద్రమ్మ - చందనం పూబొమ్మ
అలీపువ్వు వంటిదీ - చెలీ మన చంద్రమ్మ
అహో : చెలీ మన చంద్రమ్మ॥
ఓహో : మొగిలీపువ్వువంటి జతగాడు మొగిలన్నా ॥
అమెకు పెనిమిటి మొగిలన్నా॥
మంచి గోరింతాకు చెల్లెమ్మ - చింతలో చిగురాకు
మంచి నేరేడుపండ్ల మొగిలన్న మనసెంతో నాజుకు -
ఓహో : చూడా చక్కనిజోడా
అన్నిటా చేదోడు వాదోడు నిజమది బెమ్మదేవుని తోడు॥
కాసిరెడనువాడు - కాసిరెడనువాడు
గ్రామపెద్దటచూడు హేయ్ : గ్రామపెద్దటచూడు
బార మేడలవాడు - నూర ఎకరాలవాడు
బార మేడలవాడు - బట్టెబాణీగాడు॥
రాగి మీసమువాడు - రాగి మీసమువాడు
గాళిమీసమువాడు - రాకసిరా వాడు॥
ఏమి చెప్పుదు గోడు - ఏమి చెప్పుదు కీడు
ఆరిమందలు కాయ - అవగింజ యిచ్చు
నూతులు తవ్వంగ - నువ్వు గింజ యిచ్చు
కాల్యలు తవ్వంగ - కాసిగడ్డి యిచ్చు
దుక్కులు దున్నంగ - దుబ్బుగడ్డి యిచ్చు
పంట పండించంగ - పరిగ పంచీ యిచ్చు
అయ్యో : ఎట్టి చాకిరితోడు - మట్టిగలిపిన కూడు
ఏమిచెప్పుదు గోడు - ఊరు వల్లకాడు॥
ఏకాదాసినాడు - రాకాసి కాసిరెడ్డి
పిలగాలిమీద - పికిలి కూసిందాని
జొన్నకంకిసున్న - సుంకు రాలిందాని
మొక్కపెరడులోన - కుక్క మొరిగిందాని
వంకవంకలుపెట్టి ముప్పుతిప్పలు పెట్టి -

తారాగణం :

అనుపమ నటీనటులు....

వర్ధమాన నటీనటులు....

ఔత్సాహిక నటీనటులు....

ప్రఖ్యాత రంగస్థల నటీనటులు....

అశేష ఆంధ్ర ప్రజాకోటి

అతిథి నటుడు :

“పద్మశ్రీ” అశోక్ కుమార్

సాంకేతికవర్గం :

కథ, స్క్రీన్ ప్లే : శ్రీశ్రీ, సుంకర, తిలక్

సంభాషణలు : సుంకర

సంగీతం : పెండ్యాల

పాటలు :

శ్రీశ్రీ, ఆరుద్ర, సుంకర, శ్రీ కాంత్, రిమ్ జిమ్

నేపథ్యగాయనీ గాయకులు :

కీ॥ శే॥ మంటసాల, సుశీల, జానకి, బాలసుబ్రహ్మణ్యం, జయదేవ్,

వల్లం, అనుపమ విల్సన్.

కెమెరా	....	కె.ఎస్, రామకృష్ణ
కళ	....	సూరన్న బి.ఎ.
ఎడిటర్	....	ఎం. దేవేంద్రనాథ్
నృత్యం	....	పి. లక్ష్మీనారాయణ
స్టంట్స్	....	షరమ శివన్
పబ్లి సిటీ	....	అనుపమా అడ్వర్టయిజర్స్, రవిబాబు, నరేంద్ర, (ARTICO)
స్టిల్స్	....	శివాజి
దుస్తులు	....	వి. ఎస్. గాంధీ
మేకప్	....	నాగేశ్వరరావు, కె. మాధవరావు, కోటేశ్వరరావు రమణ, ఎ.సి. రాజు, రంగరాజు.
బాట్లడోర్ యూనిట్	....	శారదా ఎంటర్ ప్రయిజెస్
పౌండు	....	ఎం. బి. వాల్మీకి
పాంగ్స్ రికార్డింగ్ & రీరికార్డింగ్	....	పి.వి. కోటేశ్వరరావు (జెమిని)
ప్రింటింగ్, ప్రాసెసింగ్	....	జెమిని కలర్ లేబరటరీ
ప్రొడక్షన్ కంట్రోలర్	....	డి. వీరభద్రరావు
నిర్వహణ	....	కె. రవిబాబు బి.ఎ.

మొగిలిని గుంజకు కట్టి కొరడా చేబట్టి
 దెబ్బమీదదెబ్బ - కసికొద్దీ విసిరాడా
 దెబ్బదెబ్బకు మొగిలి - బొబ్బరించినాడా
 కారేటి నెత్తురు - కాల్యలే కటిందా అయ్యో ....
 ఆ పల్లెపల్లంతా - కలదిలే పోయిందా ....
 వానం; అలా కామందు చేతిలో చావు దెబ్బలు తిని, కొన
 వూపిరితో గూడుకు చేరిన మొగిలి -

చంద్రి చేతిలో చేయివేసి - ఇక సెలవని అన్నాడా॥
 బావా : మనకిది ఏమిపాపమని బాపురుమన్నాడా
 చంద్రి బాపురుమన్నాడా :
 చంద్రి కనులలో కన్నులుంచి - తా, కన్నుమూసినాడా॥
 మొగిలి కన్నుమూసినాడా॥
 చుక్కపొడు వేళపుడు మొగిలి - చుక్కలో గలిశాడా॥
 నా తల్లి శోకమ్మ - ఏరులై పారిందా .... అయ్యో ....
 నా చెల్లి శోకమ్మ - వరదలై పొంగిందా .... అయ్యో ....
 నా చెల్లి శోకమ్మ - సంద్రమై లేచిందా .... అయ్యోయ్యో ....
 నా చెల్లి శోకమ్మ - అకసము తాకిందా॥

వగచివగచి పగబట్టి లేచిందా చంద్రమ్మతల్లి
 కనలికనలి కసికొద్దీ కదలిందా చంద్రమ్మతల్లి
 నీలికనులలో నిప్పులు రాల్చిందా చంద్రమ్మతల్లి
 అరెరెరెరెరె భగభగమంటలు మండగ ప్రతిజ్ఞవట్టిందా
 చంద్రమ్మతల్లి

ఏమని ? -

ఓరి: కాసిరెడ్డి నువ్వు చేసిన పాపం పండేరా ॥భలే : భలే॥
 ఓరి: కాసిరెడ్డి నీ కింట్లో నూకలు నిండేరా ॥భలే : భలే ॥
 ఓరి: కాసిరెడ్డి నా ఉనురే నీ ఉరితాడురా ॥వహ్వ॥
 ఓరి : కాసిరెడ్డి నీ చావే ప్రజలకు పండగరా ॥వహ్వరె॥
 మసకమసకగా మబ్బులు ముసరగ -
 కాసిరెడ్డిగుండె గుబగుబలాడె॥
 చిటపట చిటపట చినుకులు కురియగ - -
 కాసిరెడ్డి ఒళ్ళు చిటచిటలాడె॥
 మొగిలిపూ బాదల చూటున చేరిన ముసిముసివప్పుల చంద్రిని చేరి-
 జారుకొప్పుదానా - ఓ : జాగిరి నడుముదానా

ఓ లలనా : జాగిరి నడుముదానా
 హో : వానజోరు హెచ్చె - ఓ లలనా : గారిహోరు రెచ్చె
 నీ మొగుడు పోతేపోతే - లలనా నీ రోటు తిరిపోయే
 ఓ లలనా : నీరోటుతిరిపోయే -
 పసులకొట్టముచెంత - ఓ లలనా : మసులుకుందము రావే
 ఓ లలనా : మసులుకుందము రావే.
 ఓ దొరా : ఓ దొరా : వగలమారి నా దొరా :
 దొరికినా అదునిదీ వదలుకోలేనురా -
 వచనం :- అలా కవ్వించి, నవ్వించి, మొగిలిపొదలో దాసిన కత్తి
 తిసి కసిదీర వెన్నులో పొడిచి, ఆ కత్తిఎత్తి వత్తి
 పొత్తికడుపులో పొడిచి, కుత్తికలో దిగగుచ్చి -

పాట : ఊరికి పులిగాని - గొడ్డలికి పులిగాదు
 దోపిడికి దొరగాని - కత్తికి దొరగాదు
 కత్తిపోటుకు రెడ్డి - నెత్తురు చిమ్మంగ
 కత్తివేటుకు రెడ్డి - నెత్తురో దొర్లంగ -
 చిందినా నెత్తురూ - దోసిటా తీసుకొని
 చిందినా నెత్తురూ - దోసిటా తీసుకొని
 జారుకొప్పు ముడుచుకొని
 చిటికెలో చంద్రమ్మా - చీకటిలో కలిసె
 భక్కు భక్కు మని - తెల్లవారిందండి॥ తెల్లవారిందండి
 ఎందుకో ఆ పొద్దు పల్లె నవ్వించండి, గాలి వీచిందండి,
 గరిక పూచిందండి, కోడెదూడ మెడలోగంట మోగిందండి
 గంట మోగిందండి॥

సారె తిరిగిందండి, కడురు కదిలిందండి,
 రావి చెట్టుకింద కొలిమి మండిందండి,

ఆవలి గటున జాలారి జంగయ్య చంద్రమ్మ తల్లికి దండాలుపలికె,
 నా చేత సోయమిది చంద్రమ్మ తల్లి వెళ్ళిరావే తల్లి, వెళ్ళిరావమ్మ
 నా బిడలకు నీ పేరు పెట్టుకుంటానే వేయేళ్ళు చల్లంగ వర్షిలుతల్లి,
 వెళ్ళిరావే తల్లి వెళ్ళిరావమ్మ, అడవిలో అన్నలకు దండాలుతెలుపు,
 అడవిలో అన్నలకు జేజేలుపలుకు, వెళ్ళి నీ అన్నలకు దండాలు
 తెలుపు, వెళ్ళి వాళ్ళందరకు జేజేలు పలుకు

ఈ చిత్రంలోని పాటలు హెచ్.ఎం.వి. రికార్డులో వినండి

